

دومین همایش بین المللی معماری و شهر پایدار
Second International Conference on Architecture and culture of sustainability city
تحلیل فضایی کالبدی و شناخت عناصر هویت بخش در باغ ایرانی

زهرا صالحی¹، حسن سجاذزاده^{2*}

1 و 2. گروه معماری، دانشکده علوم پایه، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

1 و 2. گروه معماری، دانشکده علوم پایه، واحد علوم و تحقیقات کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی،

کرمانشاه، ایران

نویسنده مسئول

چکیده

طبیعت کلیت و مظهر تجلی وجود است و مقام خاص و مقدسی دارد. در باغ و در آن همه چیز در حال نظم و تعادل قرار دارد. باغ به کمک اشکال منظم هندسی رابطه میان طبیعت و دنیای درون را به تصویر می کشد. باغ ایرانی با تاریخ درخشان خود به عنوان یکی از بهترین الگوهای منظرسازی، محصول تعامل سازنده انسان ایرانی در مواجهه با طبیعت است. از بین عوامل مختلف شکل گیری باغ ایرانی و هندسه خاص آن، فرضیه الگوی چهارباغ به عنوان یکی از مشهورترین فرضیه شناخته شده است. تعریف چهارباغ به عنوان ریشه هندسی باغ ایرانی شناخته شده و دارای بیشترین طرفدار در بین اندیشمندان باغ ایرانی است. در این نوشتار سعی می شود با تحلیل فضا و کالبد، زیر چهار عنوان: تحلیل فضا و کالبد- استقرار ابنیه- تقسیمات فضایی و عناصر هویت بخش(چهار عنصر اصلی: زمین، آب، گیاه و فضا) اشاره نمود. مقاله حاضر سعی بر این دارد تا در روشی توصیفی- تحلیلی براساس اسناد و مدارک کتابخانه ای امکان بررسی و ارزیابی ساختار باغ ایرانی و شناخت عناصر موجود در باغ را فراهم سازد.

واژه های کلیدی: باغ ایرانی، تحلیل فضایی- کالبدی، چهارباغ، عناصر هویت بخش